

zákonní zástupci využili nové možnosti požádat o individuální vzdělávání (tedy neúčastnit se kolektivního vzdělávání vůbec – např. z důvodu požadavků na minimální povinný rozsah vzdělávání).

Jak již bylo uvedeno, kromě individuálního vzdělávání lze povinné předškolní vzdělávání plnit také v přípravné třídě základní školy (pouze děti s odkladem povinné předškolní docházky) nebo přípravném stupni základní školy speciální – v přípravné třídě plní ve školním roce 2017/2018 poslední povinný rok předškolního vzdělávání 3 407 dětí (2,6 % všech dětí plnících povinný poslední rok předškolního vzdělávání) a v přípravném stupni základní školy speciální 202 dětí.

Celkem tak plnilo povinný poslední rok předškolního vzdělávání formou pravidelné docházky do mateřské školy nebo do přípravné třídy základní školy či přípravného stupně základní školy speciální nebo v režimu individuálního vzdělávání 130 686 dětí (pětiletých a starších), z toho bylo 106 515 pětiletých.

I přes zavedení povinného předškolního vzdělávání se některé mateřské školy potýkaly se situacemi, kdy někteří zákonní zástupci své děti do MŠ i přes zákonnou povinnost nepřihlásili (podrobněji dále v textu). Podle údajů MŠMT se ve školním roce 2017/2018 předškolního vzdělávání účastní 97 % pětiletých dětí¹⁵. Již v minulosti se však předškolního vzdělávání v mateřských školách účastnil vysoký podíl dětí v populačním ročníku – např. ve školním roce 2016/2017 to bylo 96,4 % pětiletých dětí. Účast pětiletých dětí na předškolním vzdělávání se tedy zavedením povinného posledního roku oproti předchozímu školnímu roku příliš nezvýšila. Zvýšení účasti na předškolním vzdělávání se projevilo již ve školním roce 2016/2017 u čtyřletých dětí – pravděpodobně z důvodu uvolnění kapacit MŠ (z předškolního vzdělávání odešly nejsilnější ročníky populační vlny) nebo navýšení kapacit ze strany zřizovatelů (přístavba nových škol a tříd). Možný je i dopad příznivé ekonomické situace (pro rodiče po rodičovské dovolené je snazší nalézt vhodné zaměstnání a sladit rodinný a pracovní život, tj. stoupá poptávka po předškolním vzdělávání).

Z mateřských škol navštívených Českou školní inspekcí se přibližně v polovině z nich vzdělávaly děti, které nově nastoupily do mateřské školy (tj. mateřskou školu v minulosti nenavštěvovaly), a plnily tak povinný poslední rok předškolního vzdělávání. Z těchto škol k 30. 9. 2017 vykazalo děti v individuálním vzdělávání přibližně 14 % mateřských škol. V průběhu 1. pololetí pak přibýlo dalších 6 % škol, ve kterých se vzdělávaly děti v režimu individuálního vzdělávání (ve většině případů šlo o jedno dítě na školu). Současně v 16 školách (tj. 3,7 % z celkového počtu navštívených škol) součet dětí vzdělávaných v denním režimu a dětí vzdělávaných v režimu individuálního vzdělávání převyšoval nejvyšší počet dětí uvedený v rejstříku škol a školských zařízení. I v těchto školách však ředitel školy musí počítat s možností pravidelné denní docházky individuálně vzdělávaných dětí v případě zrušení individuálního vzdělávání (ať již ze strany zákonného zástupce, nebo ze strany ředitele školy). Ředitel školy by pak musel situaci řešit žádostí o povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí, navýšením kapacity školy nebo jiným způsobem tak, aby docházku těchto dětí zajistil.

3.2

Dopady povinného předškolního vzdělávání

3.2.1 Personální, organizační a výchovně-vzdělávací dopady

V žádné z navštívených škol nebyly vzhledem k velmi nízkému počtu nových dětí zaznamenány významnější dopady na personální podmínky (např. nutnost zvýšit počty pedagogických pracovníků) ani na organizaci školy. Ojedinele se některé mateřské školy začaly

15 <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/predskolniho-vzdelavani-se-ucastni-97-procent-petiletých>

